

Avatud Eesti Fond 2018
Ellu viidud ja toetatud algatused

Tallinn 2019

Kuidas me kestame?

Mall Hellam

Avatud Eesti Fondi juhataja

Üle viie aasta toimuv Laulupidu on eestluse vägev ja ainulaadne eneseväljendus, aga ükski kulminatsioon ei kesta kaua. Peame mõtlema ka Eesti elu argipäevas kas, kuidas ja kellega edasi kestame? Neile küsimustele püüdis Avatud Eesti Fond otsida vastust 2018. aastal nii omaenda ellujäämisvõitluses kui püüdes kiigata mitme inimpõlve taha tuleviku-Eestisse.

Aasta varem oli AEFis hoo sisse saanud vabakonna, ettevõtjate ning ettevõtlusorganisatsioonide ja aktiivsete inimeste algatus tööpealkirjaga „Kuidas me kestame?“ Selle eesmärk oli tuua ühiskondlikku inforuumi arusaam, kuivõrd tõsist probleemi kujutab kahanev rahvaarv meie keele, kultuuri ja elukeskkonna säilimisele. Sarnaselt paljudele teistele algatustele AEFi üle veerandsaja pikkuse ajaloo vältel, tekkis sellegagi tunne, et oleme tabanud olulise ühiskondliku valupunkti hetkel, kui konnasilm hakkab korruga pigistama väga paljudel inimestel.

Meie suurimad eesmärgid ehk jõuda selle aja jooksul poliitikute ja otsustajateni, sõnastada selged rahvastiku- ja tulevase tööjõupoliitika alused säärasele ühiskonnale, kus tunnevad end üheskoos ja sõbralikult hästi nii põliselanikud kui uued tulijad, paraku ebaõnnestusid. Põhjuseks poliitikute keskendumine valimiskampaaniatele ning soovimatus tegeleda selgesõnaliselt teemaga, mis tegelikkuses mõjutab mitmeid inimpõlvi.

Positiivne on aga see, et saime koostöökogemuse laua tagant väga kirju ja eripalgelisi huvisid esindava seltskonnaga. Suutsime üles leida selle ühisosa, mida otsisime ka rahvastikuteemalistes kogukondlikes aruteludes üle Eesti ja mida toimus kokku üle kolmekümne. Nende kõigi tulemustega saate tutvuda kestame.rahvaalgatus.ee veebilehel.

Samuti jääb kestma #kuidasmekestame nime kandev näitus, kus läbi fotograaf Birgit Püve tundliku kaamerasilma portreeritakse rahvastikumuutuste mõju

inimeste argielule Eesti erinevates paikades.

Aprillis tähistas AEF juba 28. sünnipäeva, mil andsime taas välja ka meie 1997. aastal algatatud Koosmeele auhinna. Oleme veendunud, et peame tunnustama ja lugupidamist avaldama neile, kes on oma tegevusega aidanud kaasa avatud ühiskonna kujunemisele nii Eestis kui mujal, samuti Eestis elavate inimeste üksteisemõistmisele ja ühise tuleviku-Eesti ehitamisele. Laureaadiks oli seekord EELK Risti koguduse kirikuõpetaja Annika Laats, keda fond tunnustas vankumatu soovi eest otsida positiivset ühisosa ka siis, kui väärtuskonfliktid tunduvad ületamatutena.

Jätkasime ka arutelusarja Venemaa Häälled, mis tõi Eestisse väga eripalgelisi esinejaid: nimetagem näiteks Dagestani juurtega ja Venemaal palju populaarsust kogunud noort kirjanikku Alisa Ganievat ja dokfilmide meistrit Vitali Manskit; aga ka väga spetsiifiliste teadmistega oma eriala eksperte nagu gaasianalüütik Mihhail Korchemkinit või Egiptuse-Venemaa režiiimide vahel paralleele tõmmanud inimõiguslast Ahmed Samihi.

Boriss Nemtsovi poliitilise pärandi au sees hoidmiseks korraldasime ühise arutelu Eesti Diplomaatide Kooliga ja H2020 Uptake konsortsiumiga, esitledes raamatut „Boris Nemtsov and Russian Politics: Power and Resistance“.

Venemaa Häälte raames oli hea meel jätkata tasapisi traditsiooniks kujunevat koostööd Lennart Meri Konverentsiga, kellega koos prognoosisime seekord Ida-Ukraina tulevikku.

Rahvusvahelisi tuuli tõi Avatud Eesti Fond muidu ka valdavalt eestikeelsete aruteludega Arvamusfestivalile, kus leidsime tänulikke kuulajaid festivali aasta-aastalt kasvava rahvusvahelise auditooriumi seast.

Kutsusime siia esinejad Ungarist, Poolast ja Saksamaalt, et otseallikatest kuulda, kuidas seista vastu populismile ning Ungari-Poola näitel jääda elujõuliseks ka piiratud kodanikuruumi tingimustes.

Aasta lõpus korraldasime numbrilt juba XXII Avatud Ühiskonna Foorumi, mis pööras pilgu Eesti ja Euroopa ühiskondliku ning poliitilise elu praegustele ühisnime-tajatele populismile ja paremäärmusluse tõusule.

Et mõista paremini nende nähtuste juuri, vaatasime tagasi eelmise kümnendi lõpus Euroopat laastanud majanduskriisi mõjudele koos Open Society European Policy institute'i juhi Heather Grabbe'i ja Soome keskpanga juhi, endise Euroopa Komisjoni voliniku ja Soome majandusministri Olli Rehni abiga.

Möödunud ehk 2018. aasta alguses saabus ka lõplik kinnitus, et Avatud Eesti Fondist koostöös Vabaühenduste Liiduga saab Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste 2014-2021 finantsperioodi raames vabakonnale suunatud toetusprogrammi Active Citizens Fund ehk Aktiivsete Kodanike Fondi operaator.

Fondi kogumahuks Eestis on ümmarguselt 3,3 miljonit eurot ning terve 2018. aasta kuluski ettevalmistuste tähe all selle suure ja olulise võimaluse avamiseks Eesti vabaühendustele.

Strateegiliselt hästi läbi mõeldud fondi abil saab Eesti vabakond parandada kodanikuühiskonna kestlikkust ja võimekust, tugevdades selle rolli osalusdemokraatia, kodanikuaktiivsuse ja inimõiguste edendamises ning haavatavate rühmade mõjujõu suurendamises.

Usume, et stabiilsed toetusvõimalused on hädavajalikud, et aidata kaasa vabariiklaste missioonile luua sidusamat ühiskonda terves Eestis.

Koos tegutsedes kestame kindlasti veel!

Avatud Eesti Fondi algatused ja toetused 2018

SOTSIAALNE SIDUSUS		
Avatud Eesti Fond	Venemaa Hääled 2018	13 200
	XXII Avatud Ühiskonna Foorum	20 504
	Koosmeel 2018	2500
	Meedia ja kodanikuühiskond 2018	14 965
	Arvamusfestival 2018	5 500
	Teekond Eesti 2100	87 500
	Võrgustikevaheline koostöö	11 395
KOKKU: 155 563 EUR		
ELUJÕULINE JA KESTLIK VABAKOND		
Avatud Eesti Fond	Vabakonna toetusprogramm	341 299
KOKKU: 341 299 EUR		
ACTIVE CITIZENS FUND		
Lastekaitse Liit	Osalemise Põhiõiguste Foorumil 25.-27.septembril 2018.a. Viinis	563
Eesti Pagulasabi MTÜ	Osalemise Põhiõiguste Foorumil 25.-27.septembril 2018.a. Viinis	615
Avatud Eesti Fond	Osalemise Põhiõiguste Foorumil 25.-27.septembril 2018.a. Viinis	657
	Lähetused	1502
KOKKU: 3338 EUR		
2018. aasta KOKKU: 500 201 EUR		